

นโยบายการบริหารรายการ และหลักการคัดเลือกละครเอเชียซีรีส์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และ
ปฏิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับ

นางสาวสโรบล วิบูลยเดช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6517-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROGRAM MANAGEMENT POLICY AND ASIAN SERIES DRAMA SELECTIVITY OF ITV CHANNEL
AND FAN CLUB REACTION

Miss Sarobol Vibulyasek

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6517-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายการบริหารรายการ และหลักการคัดเลือกละครเอเชียซีรีส์
ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับ

โดย

นางสาว สโรบล วิบูลย์เสข

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

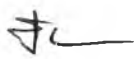
อาจารย์ที่ปรึกษา

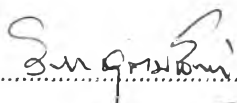
รองศาสตราจารย์วิภา อุดมจันทร์

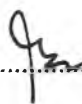
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วิภา อุดมจันทร์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญเรือน กิติวัฒน์)

สโรบล วิบูลย์เสข : นโยบายการบริหารรายการ และหลักการคัดเลือกละครเอเชียซีรีส์ของ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับ. (PROGRAM MANAGEMENT POLICY AND ASIAN SERIES DRAMA SELECTIVITY OF ITV CHANNEL AND FAN CLUB REACTION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมจันทร์, 135 หน้า. ISBN. 974-17-6517-7.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) เจ้าหน้าที่จัดซื้อรายการต่างประเทศอาวุโส สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และผู้ชมแฟนคลับเอเชียซีรีส์ อายุระหว่าง 12-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบนโยบายการบริหารรายการ และการคัดเลือกเอเชียซีรีส์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในการตอบสนองความต้องการของผู้ชมแฟนคลับ รวมถึงเพื่อทราบปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับต่อเอเชียซีรีส์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ผลการวิจัยพบว่า สถานีโทรทัศน์ไอทีวีได้นำแนวคิดเรื่องส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 4 ประการ ได้แก่ สินค้า (Product) ราคา (Price) สถานที่จำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการจำหน่าย (Promotion) มาใช้ในการตอบสนองความต้องการของผู้ชมแฟนคลับ โดยการคัดเลือกสินค้า ซึ่งในที่นี้คือ เอเชียซีรีส์ ที่มีทั้งความสนุกพร้อมสาระ มานำเสนอแก่ผู้ชม โดยหลักการคัดเลือกจะพิจารณาจากเนื้อหาและนักแสดง โดยยึดถือความต้องการของผู้ชมเป็นเกณฑ์ ซึ่งได้ผลมาจากการสำรวจวิจัยตลาดความคิดเห็นของผู้ชม ซึ่งพบว่าแนวเรื่องที่ผู้ชมชื่นชอบมากที่สุดคือ ความรักก๊อปปี้ปดลก (Love Comedy)

สำหรับปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ชมแฟนคลับนั้น ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ทำให้ผู้ชมติดตามชมเอเชียซีรีส์ และสิ่งที่ผู้ชมชื่นชอบในเอเชียซีรีส์มี 4 ประการคือ 1. เนื้อหา มีความสนุก หลากหลาย และแฝงแง่คิด 2. นักแสดง หน้าตาดี แสดงได้เป็นธรรมชาติ สมบทบาท 3. เพลงประกอบละครไพเราะ ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมกับละครมากยิ่งขึ้น 4. จาก มีทีวีทัศน์และฤดูกาลที่สวยงามแปลกตา ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้อยู่ในสถานที่นั้นจริงๆ และผู้ชมมีความพึงพอใจต่อเอเชียซีรีส์มาก ด้วยการติดตามชมทุกวัน

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต..... สโรบล วิบูลย์เสข
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วิภา อุดมจันทร์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4585213028 : MAJOR : MASS COMMUNICATION

KEYWORDS : PROGRAM MANAGEMENT POLICY/ ASIAN SERIES SELECTIVITY/ FAN CLUB REACTION

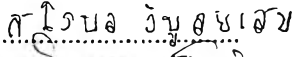
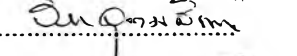
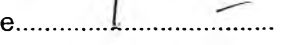
SAROBOL VIBULYASEK : PROGRAM MANAGEMENT POLICY AND ASIAN SERIES DRAMA SELECTIVITY OF ITV CHANNEL AND FAN CLUB REACTION.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. VIPHA UTAMACHANT, 135 pp. ISBN. 974-17-6517-7.

This research is a qualitative research. Its tool is the in-depth interview with a Senior Purchasing Officer of ITV and 40 members of ITV Asian series fan club in Bangkok, who are between 12-25 years old. Its objectives are to study the program administration policy and the program selection process of ITV to serve the fan club viewers, and to receive the feedback from them as well.

The result shows that ITV has implemented the 4P's of Marketing Mix including Product, Price, Place and Promotion in order to serve the need of the viewers by selecting the products which can entertain as well as give them knowledge. The selection process is mainly based on the need of the viewers concerning the content and actors. And the result also shows that the viewers' most favorite choice is the kind of "Love Comedy" series.

For the feedback from fan club viewers, the result shows that they like in Asian Series namely 1. Their subject matter is entertaining and various 2. The actors are good looking and have talents. They act naturally and dramatically 3. The songs and music in the series are so beautiful that they make the viewers very emotional 4. The seasonal sceneries in the series are beautiful, outstanding and so real that the viewers feel as if they are really there. As a result, the viewers enjoy the series so much that they watch them everyday.

Department	Mass Communication	Student's signature.....	
Field of study	Mass Communication	Advisor's signature.....	
Academic year	2004	Co-advisor's signature.....	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้ หากผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์วิภา อุดมฉันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ดีตลอดมา ท่านรองศาสตราจารย์สุธี พลพงษ์ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาชี้แนะและให้คำแนะนำ จนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ยังมีบุคคลสำคัญอีกหนึ่งท่านที่มีพระคุณกับผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่งคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวิวัฒน์ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาดูแลและชี้แนะวิทยานิพนธ์ระหว่างที่อาจารย์ที่ปรึกษา และประธานกรรมการสอบเดินทางไปต่างประเทศ ซึ่งพระคุณของอาจารย์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะไม่มีวันลืมเลือน

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณคุณนิศารัตน์ สีตะสุวรรณ บรรณารักษนิเทศสารเที่ยวรอบโลก ผู้บังคับบัญชาที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ซึ่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ เป็นส่วนสำคัญที่นำมาสู่ความสำเร็จของงานวิจัย

ขอบคุณพี่โต พี่ป๊อป พี่อ้อย พี่อ้อ เรือง นื่องมด สำหรับความช่วยเหลือ คำแนะนำ และกำลังใจ ในยามลึนหวังและท้อแท้ ขอขอบคุณจริงๆ ค่ะ

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ที่ให้ความสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมาจนกระทั่งผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. ปัญหาคำวิจัย.....	5
3. วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
4. ขอบสันนิษฐานการวิจัย.....	6
5. นิยามศัพท์.....	6
6. ขอบเขตในการวิจัย.....	7
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. แนวคิดด้านผู้ผลิต.....	8
1.1 แนวคิดเรื่องการสื่อสารการตลาด.....	8
1.2 แนวคิดเรื่องการตลาดแบบเจาะกลุ่ม.....	16
1.3 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์บทบาทของสื่อ.....	19
2. แนวคิดด้านผู้บริโภค.....	22
2.1 ทฤษฎีความคาดหวังคุณค่าของสื่อ.....	22
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	26
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4. การนำเสนอข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 นโยบายการบริหารรายการ และการคัดเลือกเอเชียนซีรีส์	
ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	39
1. นโยบายการบริหารรายการในเชิงการตลาดของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	39
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกเอเชียนซีรีส์.....	49
2.1 ปัจจัยภายในองค์กร.....	49
2.1.1 การเปิดโอกาสของผู้บริหาร.....	49
2.1.2 ความสัมพันธ์ที่ดีกับต้นลิขสิทธิ์.....	50
2.1.3 การสำรวจวิจัยตลาดความคิดเห็นของผู้ชม.....	51
2.2 ปัจจัยภายนอกองค์กร.....	51
2.2.1 ความต้องการของผู้รับสาร.....	51
2.2.2 ผู้สนับสนุนรายการ.....	53
2.2.3 วัฒนธรรม.....	53
3. กระบวนการคัดเลือกเอเชียนซีรีส์.....	54
3.1 ช่องทางและโอกาสในการติดต่อกับต้นลิขสิทธิ์.....	56
3.2 การติดต่อซื้อลิขสิทธิ์.....	58
3.3 เกณฑ์การคัดเลือกเนื้อหา.....	61
4. แนวเนื้อหาเอเชียนซีรีส์ที่สถานีโทรทัศน์ไอทีวีคัดเลือกมาออกอากาศ.....	67
บทที่ 5 ปฏิกริยาตอบสนองของแฟนคลับต่อเอเชียนซีรีส์.....	99
1. พฤติกรรมการเปิดรับเอเชียนซีรีส์.....	99
1.1 พฤติกรรมการเปิดรับโดยตั้งใจ.....	99
1.2 พฤติกรรมการเปิดรับโดยไม่ตั้งใจ.....	106
2. แรงจูงใจในการติดตามชมเอเชียนซีรีส์.....	107
2.1 เอเชียนซีรีส์มีเทคนิคการนำเสนอ นักแสดง และฉากที่แตกต่างจาก ละครไทย.....	107
2.2 ได้มุมมองแง่คิดที่มีคุณค่า.....	109
2.3 ความนิยมเกี่ยวกับสื่อญี่ปุ่น.....	110
2.4 เอเชียนซีรีส์มีการดำเนินเรื่องที่กระชับเข้าใจง่าย.....	111

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.5	เอเชียนซีรีส์สามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้ผู้ชมประทับใจได้มาก.....	111
2.6	เอเชียนซีรีส์ไม่สามารถคาดเดาตอนจบได้ ทำให้น่าติดตาม.....	112
3.	ความพึงพอใจและความชื่นชอบที่ได้รับ.....	113
3.1	การได้รับความบันเทิงและความเพลิดเพลินในเนื้อหาซีรีส์.....	113
3.2	การได้รับแง่คิดที่แฝงอยู่ในซีรีส์.....	115
3.3	การได้เรียนรู้วัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นและเกาหลี.....	117
บทที่ 6 บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....		122
1.	นโยบายการบริหารรายการในเชิงการตลาดของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	122
2.	กระบวนการคัดเลือกเอเชียนซีรีส์ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	124
3.	พฤติกรรมการเปิดรับเอเชียนซีรีส์.....	126
4.	แรงจูงใจในการติดตามชมเอเชียนซีรีส์.....	126
5.	ความพึงพอใจและความชื่นชอบที่ได้รับ.....	127
6.	การอภิปรายผล.....	128
7.	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	130
8.	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	132
รายการอ้างอิง.....		133
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		135

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	ผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ประจำเดือนเมษายน 2546.....	44
ตารางที่ 2	แสดงแก่นเรื่องของซีรีส์ญี่ปุ่น.....	81
ตารางที่ 3	แสดงแก่นเรื่องของซีรีส์เกาหลี.....	96

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลององค์กรสื่อภายใต้แรงกดดันของสังคม.....	21
ภาพที่ 2 แบบจำลองการแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อและการรับรู้ ความพึงพอใจที่ได้รับ ของ Palmgreen และ Rayburn.....	23